

STALE TOWARZYSZĄCY PRZEWODNIK

dotyczący przemocy uwarunkowanej
płcią (GBV)

Lokalizacja: POLAND

Dostępne usługi i lista kontaktów:

Centrum Praw Kobiet

+48 800 107 777 (język ukraiński), poniedziałek –
piątek 10:00-18:00

+48 600 070 717 (język polski), 24 godziny / 7 dni

Feminoteka

+48 888 887 988 (język ukraiński i rosyjski),
poniedziałek – piątek 14:00-17:00

+48 888 883 388 (język polski), poniedziałek –
piątek 11:00-19:00

FEDERA

+48 22 635 93 93, (język ukraiński i polski),
poniedziałek – piątek, 16:00: 22:00

+48 573 185 626, (język polski), poniedziałek,
środa, piątek, 17:00- 21:00

Krajowe linie alarmowe

- 112 (ogólna linia alarmowa)
- 999 Pogotowie Ratunkowe
- 997 Policja

Zawartość składanej broszury:

Ta składana broszura zawiera dwa
podstawowe narzędzia, dzięki którym
osoby pracujące w terenie będą
wiedziały, co robić w przypadku
ujawnienia incydentu związanego z
przemocą uwarunkowaną płcią
(GBV).

- **Pierwsza pomoc psychologiczna: co
robić i czego nie robić**

- **Schemat postępowania w
przypadku ujawnienia incydentu
związanego z przemocą
uwarunkowaną płcią (GBV)**

- **Dostępne usługi specyficzne dla
kontekstu**

źródło: www.sheltercluster.org/gbv

PSYCHOLOGICZNA PIERWSZA POMOC UMOŻLIWIA ZACHOWANIE BEZPIECZEŃSTWA, GODNOŚCI I PRAW

CO ROBIĆ

- **Zapewnij praktyczną opiekę i wsparcie** (np. zaproponuj wodę, miejsce do siedzenia).
- **Słuchaj** osoby bez zadawania pytań na temat jej/jego doświadczenia przemocy i nie wydawaj osądów.
- **Zapewnij komfort**, aby pomóc zmniejszyć niepokój (np. „Rozumiem, że to musiało być dla ciebie bardzo trudne”).
- **Zadbaj o zachowanie poufności** przez cały czas i upewnij się, o ile to możliwe, że jesteś w bezpiecznym miejscu.
- **Zadbaj o bezpieczeństwo** osoby, która doświadczyła przemocy ze względu na płeć, i o swoje własne.
- **Ogranicz liczbę osób poinformowanych** o tej sprawie (należy zwracać się tylko do odpowiednich współpracowników, np. kierownika zespołu w organizacji lub doradcy ds. GBV poufnie i za **świadomą zgodą** osoby, która doświadczyła przemocy).
- Uszanuj prawo osób doświadczonych przemocą ze względu na płeć do podejmowania własnych decyzji. **Informuj, nie udzielaj rad.**
- Miej świadomość własnych uprzedzeń i odłóż je na bok.
- Wyraźnie zaznacz, że nawet jeśli osoba doświadczona przemocą odmówi przyjęcie pomocy teraz, **może zmienić zdanie** i uzyskać pomoc w przyszłości.
- Zachowuj się zgodnie z **lokalną kulturą i zwyczajami**.
- **Posiadaj informacje o usługach**, które są dostępne w twojej lokalizacji.
- **Posiadaj wiedzę o tym jak bezpiecznie i poufnie skierować osoby**, które doświadczyły przemocy ze względu na płeć, do korzystania z usług, które są dostępne.

CZEGO NIE ROBIĆ

- **NIE zadawaj pytań**, które zmuszają osobę doświadczoną przemocą ze względu na płeć **do ponownego przeżywania doświadczeń**.
- **NIE naciskaj** na osobę doświadczoną przemocą ze względu na płeć, aby podała informacje lub dalsze szczegóły.
- **NIE oferuj** własnej porady ani **nie osądzaj**.
- **NIE udzielaj porad**. Jest to rola pracownika socjalnego.
- **NIE składaj fałszywych obietnic** ani nie udzielaj fałszywych informacji.
- **NIE narzucaj pomocy**, **NIE bądź natrętny lub nachalny**.
- **NIE dziel się historią z innymi, jeśli nie jest to potrzebne**.
- **NIE pośrednicz w kontaktach** między osobą doświadczoną przemocą ze względu na płeć, a sprawcą lub osobą trzecią (np. rodziną).
- W przypadku dalszych działań w związku ze skierowaniem do specjalistycznych usług, **NIE PROŚ o dodatkowe informacje ani o bezpośredni kontakt z osobą, która doświadczyła przemocy ze względu na płeć**.

SCHEMAT POSTĘPOWANIA

Ujawnienie incydentu przemocy ze względu na płeć

Udziel pierwszej pomocy psychologicznej (PFA) stosując wskazówki zamieszczone na odwrocie tej karty. W razie wątpliwości należy zwrócić się o pomoc do specjalisty ds. przemocy uwarunkowanej płcią (GBV).

Wykorzystaj system skierowania do poinformowania osoby doświadczonej przemocą ze względu na płeć o dostępnych usługach.

Czy system skierowania jest dostępny?

TAK

NIE

Kontynuuj udzielanie podstawowej pierwszej pomocy psychologicznej i zasięgnij porady u specjalisty ds. GBV, gdzie należy skierować sprawę.

Czy osoba doświadczona przemocą ze względu na płeć wybrała skierowanie do specjalistycznej usługi?

NIE

Kontynuuj udzielanie pierwszej pomocy psychologicznej i dokumentuj ujawnienie incydentu przemocy **w sposób poufny**. Wyjaśnij osobie doświadczonej przemocą ze względu na płeć, że ma prawo w każdej chwili zmienić zdanie i otrzymać wsparcie.

TAK

Skierowanie i dokumentację przeprowadź w sposób poufny. Jeśli jest to stosowne i bezpieczne, skontaktuj się z podmiotem świadczącym specjalistyczne usługi, aby upewnić się, że usługa została wykonana. Nie żądaj dalszych informacji ani nie kontaktuj się bezpośrednio z osobą, która doświadczyła przemocy ze względu na płeć.

OCHRONA DZIECI

Jeśli osoba nie ukończyła 18 lat, poinformuj ją, że musisz uzyskać zgodę jej rodzica/opiekuna. Jeśli ona/on tego nie chce (sprawcą często może być rodzic/opiekun), uszanuj tę decyzję, zapytaj, w jaki inny sposób możesz ją wesprzeć i zwróć się o radę do kierownika zespołu/specjalisty ds. GBV. Uwaga: dzieci w wieku 15-18 lat mogą być uważane za wystarczająco dojrzałe, by samodzielnie wyrazić zgodę, ale w miarę możliwości zawsze należy zasięgnąć porady specjalistów ds. ochrony dzieci/GBV. Jeśli osoba, która doświadczyła przemocy, ma mniej niż 15 lat, a uzyskanie zgody rodziców nie jest możliwe, pracownicy muszą skonsultować się z ekspertem ds. ochrony dzieci/GBV, przekazując sprawę pracownikom wyższego szczebla.